MAATALOUS

Tavoitteen pitää olla, että ne, jotka haluavat panostaa ja todella tehdä töitä, saisivat korvauksen työlleen. **JOHTAJA PEKKA MÄKI-REINIKKA, FAZER MYLLY**

Fazer saattaa osallistua hybridirukiin siemenkustannuksiin

Yhtiö kannustaa viljelijöitä kokeilemaan lajiketta, jonka kallis siemen on uusittava joka vuosi.

LAHTI (MT)
Fazer Mylly selvittää, miten yhtiö voisi edistää Brasetto-hybridirukiin viljelyä Suomessa.

Yksi mahdollisuus on, että yhtiö maksaisi tietyn osuuden siemenistä niille viljelijöille, jotka toimittavat rukiinsa meille, kertoo johtaja **Pekka Mäki-Reinikka**.

”Haluamme kannustaa kokeilemaan”, hän sanoi Pro ruis -yhdistyksen järjestämässä viljelijätilaisuudessa Lahdessa viime tiistaina. Paikalla oli viitisenkymmentä rukiin viljelystä kiinnostunutta.

Kuluttajat haluavat kotimaista ja tähän huutoon Fazer haluaa vastata.

Yhtiön tavoitteena on, että vuonna 2016 kaikki Oululainen-tuoteperheen ruisleivät voidaan leipoa kokonaan kotimaisesta rukiista.

”Tällä lupauksella rukiin hinta naulattiin korkealle”, Mäki-Reinikka sanoi.

Fazer Mylly tarjoaa ruissopimusta syksyllä 2012 puitavista ja marraskuun loppuun mennessä toimitetusta ruiseristä. Hinta peruslaatuisesta ruistonnista ilman arvonlisäveroa myllylle toimitettuna on 200 euroa.

Tarjous on voimassa 31.5. mennessä allekirjoitetuissa sopimuksissa.

Lisätuloja tosissaan viljeleville

Fazerilla on laskettu, että kotimaisuuslupauksen lunastaminen edellyttää noin 40 000 tonnia lisää ruista, vaikka sadot kaksinkertaistuvat.

”Teoriassa keskimääräisellä tilakoolla ja keskisadoilla laskettuna noin 300 uutta tilaa voisi elää pelkästään ruista viljelemällä. Käytännössä noin 1 000 tilaa saisi lisätuloja ja markkinat tasapainottuisivat”, Mäki-Reinikka sanoi.

Hän uskoo, että tulevaisuuden lajikkeet pienentävät rukiin viljelyn riskiä ja kannustavat viljelyyn. Vaarana on kuitenkin ylituotanto, joka pilaa kaikkien mahdollisuudet.

”Tämä ei saa olla niin helppoa, että kaikki onnenonkijat tulevat yrittämään. Tavoitteen pitää olla, että ne, jotka haluavat panostaa ja todella tehdä töitä, saisivat korvauksen työlleen.”

Huolellisuudella 7 000 kiloa hehtaarilta

Lahden Renkomäessä tilaa viljelevällä **Heikki Mäkelällä** kasvaa ruista noin 40 hehtaarilla. Hybridirukiista, lähinnä Evolosta, kokemuksia on kertynyt kolmelta vuodelta.

Populaatioruista on viljelty kauemmin.

Evolo yllätti hyvillä sadoillaan. Se ei lakoonnu helposti ja kestää kohtalaisesti talvea.

Jos kosteutta riittää, se pensoo hyvin. Riittävän harva kasvusto jää matalaksi, mikä edistää talvehtimista.

”Sato ei tule korresta vaan tähkästä.”

Parhaimmillaan Evoloa on korjattu hehtaarilta yli 7 000 kiloa hehtolitrapainon ollessa 80.

Hybridiruis kannattaa Mäkelän kokemusten mukaan kylvää elokuussa.

”Jos ei pääse ajoissa kylvämään, jätän siemenen seuraavaan vuoteen ja kylvän populaatioruista.”

Mäkelä korosti, että kaikki viljelytoimenpiteet on tehtävä huolellisesti, jos haluaa rukiin viljelyn tuottavan tulosta.

”Ammattilainen saa palkkansa”, todettiin kuulijoidenkin joukosta.

MAIJA ALA-SIURUA

Laskelma rukiin viljelyn kannattavuudesta Mäkelän tilalla Päijät-Hämeessä

Lähde Heikki Mäkelä 10.4.2012

	Evola-hybridiruis		Kier-populaatioruis		Barke-mallasohra	
	Euroa/hehtaari					
Tuotot						
Sato	5 t x 200 e/t =	1 000	3,5 t x 200 e/t =	700	4 t x 192 e/t =	768
Tuet		540		540		540
Yhteensä		**1 540**		**1 240**		**1 308**
Menot						
Siemen	85 kg x 1 e/kg =	85	Oma vilja 200 e/t + lajittelu 25 e/t + peittaus 55 e/t = 280 e/t → 280 e x 0,18 t/ha =	50	Oma vilja 192 e/t + lajittelu 20 e/t + peittaus 50 e/t = 262 e/t → 262 e x 0,30 t/ha =	78
Muokkaus	Lautasmuokkaus	35	Lautasmuokkaus	35	Lautasmuokkaus 35 e + kylvömuokkaus 15 e =	50
Kylvö		40		40		40
Lannoitus		227		207		172
Ruiskutus ja aineet						
– syksy	Sportak	37	Sportak	37		
– kevät	Cantor ja CCC	29	Cantor ja CCC	29	Cantor	26
– kesä	Moddus 0,5	42	Moddus 0,5	42	Acanto ja Tilt	38
Puinti		100		110		90
Kuivatus		100		80		80
Pellon hinta		300		300		300
Yhteensä		**995**		**930**		**909**
Kate A – pellon kustannukset		**545**		**310**		**399**

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket	180–185 ↔
Avena	182 ↔
Fazer 1)	177 ↔
Kesko (valk. väh. 12,5 %) 2)	183 ↔
Kinnusen Mylly	184 ↔
Myllyn Paras	179 ↔
Raisio	182–186 ↓
Y-maatalous 3)	195 ↔
Luomuvehnä	
Agrimarket	270 ↔
Fazer (valk. väh. 12 %)	315 ↔
Raisio	330 ↔
Rehuvehnä	
Agrimarket	174–177 ↔
A-Rehu	180 ↔
Avena	172–174 ↔
Kesko 2)	173 ↔
Kinnusen Mylly	178 ↔
Raisio	177–180 ↔
Luomurehuvehnä	
Raisio	270 ↔
Rehuohra	
Agrimarket	173–180 ↔
Altia	182 ↔
A-Rehu	182 ↔
Avena	159–168 ↔
Genencor International - entsymiohra 4)	177 ↔
Kesko 2)	169 ↔
Kinnusen Mylly	182 ↔
Raisio	174–186 ↑
Mallasohra	
Agrimarket 5)	220 ↔
Avena	220 ↔
Raisio	222 ↔
SGC (Barke, Prestige)	210 ↔
Viking Malt (panimo- ja entsyymim.)	205 ↓
Luomumallasohra	
Viking Malt	395 ↑
Luomuohra	
Agrimarket	250 ↔
Kinnusen Mylly	210 ↔
Raisio	270 ↔
Suurimo-ohra	
Raisio	195 ↑
Rehukaura	
Agrimarket	170–180 ↔
A-Rehu	160–170 ↔
Avena	172–180 ↔
Kesko 2)	179 ↔
Kinnusen Mylly	169 ↔
Raisio	168–175 ↔
Suurimokaura	
Helsingin Mylly	175 ↔
Myllyn Paras	178 ↔
Raisio	186–191 ↔
Luomukaura	
Agrimarket	275 ↔
Avena	240 ↔
Helsingin Mylly	277 ↔
Kesko 2)	250 ↔
Raisio	285 ↔
Luomurehukaura	
Kinnusen Mylly	200 ↔
Raisio	200 ↔
Ruis	
Agrimarket	204 ↔
Avena	199 ↓
Fazer 6)	208 ↔
Kinnusen Mylly 7)	208 ↔
Myllyn Paras	179 ↔
Raisio	198–206 ↔
Luomuruis	
Fazer	300 ↔
Helsingin Mylly	305 ↔
Kinnusen Mylly	320 ↔
Raisio	310 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	484–492 ↑
Raisio	486–494 ↑
Härkäpapu	
Agrimarket	210 ↔
Raisio	210–215 ↑
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket	330 ↔
Kinnusen Mylly	325 ↔
Raisio	330 ↔
Rehuherne	
Raisio	190 ↑
Luomurehuherne	
Agrimarket	330 ↔
Raisio	330 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

1) Sako vähintään 180.
2) Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
3) Valkuainen vähintään 14,5 %
4) Paras alueen hinta + 5 e/tn ohrasta, valkuainen yli 12 %.
5) Valkuainen korkeintaan 11,5 %.
6) Sako vähintään 60.
7) Sako vähintään 80, hlp 71.

Hintatiedot ostajilta

MARKKU VUORIKARI

Heikki Mäkelä pui ruista viime elokuussa tilallaan Lahden Renkomäessä. Hybridilajikkeita Mäkelä on viljellyt kolme vuotta, populaatioruista on ollut kauemmin.

FAKTAT

Rukiin jalostaminen

Uuden lajikkeen jalostaminen vie yleensä 10–15 vuotta.
Populaatioruis. Perinteinen lajike, joka on jalostettu risteyttämällä sopivia yksilöitä keskenään. Haluttuja ominaisuuksia edustavat jälkeläisyksilöt on valittu jatkoon ja vähitellen niistä on saatu uusi lajike. Esimerkiksi Borealin jalostamat Reetta, Elvi ja Riihi.
Hybridiruis. Hybridilajikkeen kylvösiemen tuotetaan erillisten isä- ja äitilinjojen avulla. Hybridirukiin sato on tasalaatuinen, mutta se ei enää kelpaa kylvösiemeneksi. Jyvät ovat perimältään erilaisia eikä niistä saatava kasvusto juuri tuota satoa. Esimerkiksi saksalaisen KWS Lochow'n jalostamat Evolo ja uutuus Brasetto, jotka menestyvät myös Suomessa.
Synteettinen ruis. Synteettisen lajikkeen kylvösiemen tuotetaan viljelemällä kahta eri lajiketta tai jalostuslinjaa samalla pellolla. Ne pölyttävät toisiaan ristiin. Puitavassa siemenessä on heteroosin ansiosta suurempi sadontuottokyky. Heteroosi eli risteytyselinvoima ilmenee vain ensimmäisissä jälkeläispolvissa, joten uusi kylvösiemen on joka vuosi ostettava erikseen.

Tavoitteena tanakka, talvehtiva ja satoisa ruis

Satoisuus on tärkein rukiin jalostustavoite. Seuraavina tulevat viljeltävyyden parantaminen eli nykyistä lyhyempi korsi ja hyvä talvenkestävyys, kertoo jalostusjohtaja **Merja Veteläinen** Boreal Kasvinjalostuksesta.

Tavoitteisiin kuuluvat myös lajikkeiden soveltuvuus viljeltäväksi mahdollisimman pohjoisessa sekä käyttötarkoituksiin sopiva laatu.

Erityisesti syysrukiin jalostamisessa tavoitteena on kotimaisten lajikkeiden satojen nostaminen lähemmäs hybridejä.

”Tavoite on, että 4–5 vuoden kuluttua”, Veteläinen kertoi viljelijätilaisuudessa Lahdessa viime tiistaina.

Kevätrukiissa tähtäimessä on parannettu versio Juusosta eli lyhempi korsi sekä kasvuajan lyhentäminen ja suuremmat sadot.

Tulevina vuosina perinteisten populaatiorukiiden rinnalle saadaan suurempia satoja tuottavia synteettisiä lajiketyyppejä.

Borealilla on synteettiset ohjelmat rukiilla, rypsillä ja timoteilla, jotka kaikki ovat ristipölytteisiä. ”Tärkeä tavoite on siementuotantoketjun kotimaisuus”, Veteläinen kertoo.

Ohjelmilla halutaan parantaa lajien kilpailukykyä erityisesti satotasoja nostamalla. Nousua on luvassa noin 20 prosenttia.

Boreal uskoo, että kotimaisella rukiilla on kysyntää. Kasvinjalostuksen tehtävä on tuoda työkaluja viljelyn kannattavuuden parantamiseen.

Esimerkiksi vuoden 1999 Riihi-rukiista vuoden 2009 Reettaan on sadonlisää saatu 13 prosenttia, Veteläinen kertoo.

Viime vuonna viljellyimmät ruislajikkeet olivat Elvi, Evolo, Amilo, Riihi ja Reetta. Niiden kunkin osuus viljellystä ruisalasta oli yli 10 prosenttia.

MAIJA ALA-SIURUA

Öljykasvien hinnat noususuunnassa

Syysviljojen talvehtiminen mietityttää Euroopassa. Ankaran talven aiheuttamat talvituhot ovat ranskalaisen viljamarkkinaanalyytikko Strategie Grainsin torstaina ilmestyneen raportin mukaan oletettua laajempia.

”Talvituhoja on etenkin syysvehnällä Ranskassa, Saksassa, Keski-Euroopassa, Romaniassa ja Bulgariassa”, kertoo suunnittelija **Kati Lassi** Vilja-alan yhteistyöryhmästä.

Katovuotta ei kuitenkaan Lassin mukaan ole tulossa. Strategie Grains arvioi, että 6 prosenttia kylvetystä syysvehnästä pitäisi kylvää uudelleen.

Välimeren alueen kuivuus on jatkunut yhä. Huolena on, miten se vaikuttaa Espanjan ja Portugalin syysviljoihin.

”Kuivuus voi vaikuttaa myös kevätviljojen kylvöön, olot eivät ole edulliset”, Lassi sanoo.

Valtaosa maiden tuotannosta on kuitenkin syysviljoja.

Markkinoilla seurataan myös kylvöalaennusteita.

Kylvöt ovat alkaneet pohjoisella pallonpuoliskolla. Euroopan viljantuotannon arvioidaan asettuvan viime satovuoden lukemiin.

Öljykasvien hinnat ovat olleet noususuunnassa. Etelä-Amerikassa on ollut kuivaa, joten arvioita soijasadosta on laskettu, Lassi kertoo.

Yhdysvaltain maatalousministeriön Usdan raportin mukaan Brasiliassa tuotettaisiin soijaa 66 miljoonaa tonnia, eli kymmenesosa vähemmän kuin viime markkinointikaudella.

Myös Yhdysvalloissa Usda arvioi soijan viljelyalan laskevan. Soijan tarjonta voikin Lassin mukaan olla tulevalla kaudella suhteellisen niukkaa.

Toisaalta Brasilian ja Argentiinan pellot on vielä kylvämättä

Rapsin futuurihinnat ovat seuranneet soijan kehitystä.

”Suomessakin rypsin ja rapsin hintanoteeraukset ovat korkeimmillaan olleet 495 euroa. Viime viikolla hinnannousu taittui, mutta hinnat ovat säilyttäneet korkean tasonsa”, Lassi toteaa.

PAULA TAIPALE

Nyt sähköisen tukihaun sisältävä **Peltotuki Micro**
VILJELYOHJELMISTO ILMAISEKSI KÄYTTÖÖN
www.softsalo.fi/reilutarjous

Urakointiin haetaan lisäpuhtia Uudellamaalla

Koneurakointiin haetaan uutta vaihdetta Uudellamaalla maakunnan tuottajaliitojen ja Työtehoseuran yhteisessä Urakka-hankkeessa.

Kaksivuotinen hanke aloittaa urakoinnin nykytilaa ja tulevaisuuden mahdollisuuksia kartoittavalla kyselyllä. Se suunnataan urakoitsijoille sekä palveluja käyttäville, kertoo asiantuntija **Eerikki Kaila** Työtehoseurasta.

Kaila uskoo, että tuloksista hyötyvät sekä koneurakoitsijat että urakointipalveluiden ostajat. Tietoja luvataan kertoa urakoitsijoille ja urakointipalveluja käyttäville sitä mukaa, kun tuloksia on saatu.

Saatuja tuloksia käytetään hyväksi rakentamalla urakoitsijoille erilaisia ratkaisumalleja koneinvestointeihin ja töiden organisoimiseen.

Sivutuotteena mietitään urakointityön laadunhallintaa, tarjouslaskentaa ja sopimuskäytäntöjä. Kailan mukaan myös konerenkaista saattaa löytyä toimiva malli urakointiin.

Päävastuun hankkeesta kantaa Työtehoseura yhdessä MTK-Uusimaan ja ruotsinkielisen sisarjärjestön NSP:n kanssa. Uudenmaan elykeskus rahoittaa hanketta Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta.

Koneurakointi yleisintä

Kailan mukaan noin kolmannes tiloista on monialaisia, jolloin maataloustuotannon rinnalla on muuta yritystoimintaa. Eniten sivutuloja kertyy koneurakoinnista, jota harjoittaa 9 000 maatilaa.

Uudellamaalla monialaisia tiloja on reilusti yli kolmannes kaikista 3 500 aktiivitiloista.

Kailan mukaan urakointi tarjoaa monelle tilalle keinon ylläpitää ajanmukaista konekalustoa. Urakointi luo edellytyksiä myös tilanpidon jatkamiselle.

Koneurakoinnista voi kehittyä uusi tuotantosuunta ja päätoiminen tulonlähde maataloustuotannon jäädessä sivuelinkeinoksi tai loppuessa, Kaila muistuttaa.

Suuri osa urakoi maataloustöitä, mutta metsien, kiinteistöjen ja tiestön hoitoon sekä maanrakentamiseen liittyvät työt voivat paikallisesti olla iso urakointikohde maatilayrittäjille.

Myös hevostalousyrittäjät ja -harrastajat käyttävät yhä enemmän urakoitsijoiden apua.

VEIKKO NIITTYMAA

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Täsmäkoulutuksella juuston valmistajia Kuusamoon

Arla Ingman on kouluttanut juustojen tekijöitä Kuusamossa sijaitsevaan Juusto Kairan meijeriin. Uusia ammattilaisia tarvittiin, koska yhtiö siirsi sulatejuustojen valmistamisen Porlammilta Kuusamoon.

Työntekijöitä koulutettiin yhteistyössä Hämeen ammattikorkeakoulun (HAMK) kanssa. Se järjesti yritykselle yhteishankintakoulutuksena elykeskuksen osarahoittaman Sulatejuustolinjan työntekijäkoulutuksen.

Koulutukseen haki lähes sata työtöntä tai työttömyysuhanalaista työnhakijaa. Heistä yhdeksän valittiin mukaan kurssille. Rekrytoiduista neljä vakinaistettiin ja loput saivat määräaikaiset työpaikan.

Ex-huippuravurista terapiahevonen

Huippuravuri Etain Royal aloittaa lastensuojelutyön Toiskan tilalla Ilmajoella.

Toiska tarjoaa lastensuojelupalveluita 13–18-vuotiaille tytöille. Lisäksi on kuntouttavia ja ennaltaehkäisevää avohuollon tukipalveluita lapsille ja nuorille.

Etain Royal on mukana Toiskan sosiaalipedagogisessa hevostoiminnassa. Sen tärkein tavoite on lisätä lasten ja nuorten psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.